

25 let samoupravljanja v Dekorativni

Nismo do vseh jubilejev pozorni. Nekateri nam zagrenijo trenutek spomina, ob drugih se razveselimo. Na nekatere smo ponosni.

V mesecu oktobru, natančneje 3. oktobra letos, praznujemo v Dekorativni posebno slavnostno doživetje — 25. obletnico samoupravljanja! 25-letnica samoupravljanja je v naši socialistični družbi že lepa obletnica. Kakšno bogastvo spoznanj daje samoupravljanje življenju vsakega izmed nas! V vsakem obdobju delovno ljudstvo doživlja resnico svojega časa. V novejši zgodovini sveta je samoupravljanje zapisano kot naša samostojna pot in oblikovanje socialistične družbe.

V nekaj besedah reči, kaj nam je dalo samoupravljanje, je težko. Človek postaneš takrat, ko resnično spoznaš za kaj je vredno živeti. Obdobje četrstoletnega samoupravljanja nam je prineslo spoznanje, da smo se rodili svobodnjaki in ne hlapi!

Pravica je ustvarjena za tiste, ki so jo ustvarili!

To veliko misel Ivana Cankarja, največjega slovenskega pisatelja, so z drugimi jugoslovanskimi delavci uresničili tudi delavci Dekorativne. V bivšem obratu B — pri »Eiflerju«, so se delavci že leta 1936 pridružili velikemu tekstilnemu štrajku v Sloveniji; in delno so dosegli svoje pravice. Vse pravice pa so izbojevali šele, ko so jugoslovanski narodi v vojni premagali okupatorja — osvajalca in izvedli socialistično revolucijo.

Delavci predvojne »Store« so premagali še eno oviro — hudega nasprotnika svobode — klerikalizem. Šele nova družba, ki se je rodila po vojni, jim je dala moči, da so se nehali klečeplaziti in pehati pred različnimi župniki in dekani za službe. Za vse to je delavski razred Dekorativne plačal v predvojnem in vojnem času visok krvni davek.

V gozdovih in mučilnicah je ostalo 20 delavcev iz Dekorativne, med njimi sta tudi dva narodna heroja. Imena vseh teh tovarišev so zapisana z zlatimi črkami na spominskih ploščah, predvsem pa so ti ljudje ostali v srcih vseh nas — delavcev.

Dekorativna je pomagala graditi našo bazično industrijo

Zelo pestra je življenjska pot naše tovarne v obdobju samoupravljanja od leta 1950 pa do današnjega dne.

V obdobju od 1947 do 1951 so bili položeni temelji za novo jugoslovansko gospodarstvo, ki ga je v državnem merilu uravnaval zakon o petletnem planu. Ta zakon je določeval kakovostno in količinsko odrejene gospodarske naloge, ki so pomenile velikopotezno razvijanje produktivnih sil. Glavni poudarek je bil na izgradnji bazične industrije in na izgradnji obsežnega elektroenergetskega sistema. S tem je bila ustvarjena zanesljiva ekonomska podlaga za novo družbeno skupnost. Dekorativna je morala odvajati velik del svojega dohodka.

Temeljni preobrat v tedanji družbeni in državni ureditvi, ki je prerasel socialistični etatizem in na široko odprla vrata socialistični demokraciji, kakor jo razumemo danes, je našel tudi pravni izraz v znanem zakonu z dne 26. junija 1950. Ta zakon je prenesel gospodarjenje z državnimi gospodarskimi podjetji in višjimi gospodarskimi združenji v roke delovnih kolektivov.

Leta 1950 je začetno leto samoupravljanja. S tem letom se je začelo novo obdobje, ki ima dandanes že ugleden vpliv med delovnimi ljudmi po vsem svetu, posebno pa med proletariatom. Samoupravljanje je dalo spoznanje, da centralizirani državni aparat ne more biti ne edina in tudi ne zanesljiva oziroma gonilna sila socialistične družbe ter njene graditve. V tej družbi in njeni graditvi ima odločilno vlogo delovni človek kot proizvajalec in občan. Da bo to vlogo uspešno opravljal, ga je treba stimulirati, saj je le tako mogoče dosežati dviganje produktivnosti dela, ki je glavni pogoj za izboljšanje življenjske ravni. Da bi delovni človek lahko razvil in uveljavil svojo energijo v skladno korist skupnosti in samega sebe na področju blaginje, kakor tudi duhovne omike, mora imeti zagotovljene nove demokratične pravice in dolžnosti. To pa je načelo samoupravljanja; pravice in dolžnosti usposabljanja delovnega človeka, da postane v družbi nosilec socialističnega gospodarjenja in socialističnega vodenja skupnosti.

V tistem času, ko se je snovalo samoupravljanje, ga je potrdila na svojem šestem kongresu v Zagrebu tudi KPJ. KPJ se je takrat tudi preimenovala v ZKJ, sledila ji je ljudska fronta, ki se je tudi preimenovala in preoblikovala v SZDL.

Na podlagi ustavnih listin z aprilom 1963, se je začela najširša javna razprava o novi ustavi, ki jo je odprla skupna seja zvezne ljudske skupščine in zveznega odbora SZDLJ. Na tej seji je podal globalno, teoretično politično pripravljeno obrazložitev samoupravljanja tovariš Edvard Kardelj — v referatu z naslovom »Nova ustava socialistične Jugoslavije«. Ustava je bila sprejeta še istega leta.

Delovni ljudje se spreminjajo v zavestne upravljalce

Z novo ustavo, ki je bila sprejeta v lanskem letu, smo postali delovni ljudje Jugoslavije iz proizvajalcev in ustvarjalcev družbi potrebnih dobrin — zavestni upravljalci in dejavni urejevalci družbe, ki načrtno večamo njeno materialno in duhovno podlago. Nujno je torej, da postajamo pravi nosilci vse politične sile in oblasti. Ni odveč še enkrat ponoviti, da je temeljna pravica jugoslovanskega delovnega človeka — njegovi družbi — pravica do svobode in pravica do dela.

25 let je delovna doba neke generacije, ki je znala oživiti vizijo svobodne družbe, hkrati pa je 25 let za razmeroma mlado družbo kot je naša — le učna doba. Najprej je bilo treba razumeti, nato poizkusiti, izboljševati, dopolnjevati — in tako — revolucija teče dalje.

Največja pridobitev Dekorativne v 25. letih samoupravljanja je neposredno delavsko odločanje.

Postavlja se vprašanje, kako nam je to uspelo? Z gotovostjo lahko rečemo, da je to rezultat razvejane samoupravnega sistema v našem kolektivu. Vedno iščemo nove oblike in metode soodločanja. Naj navedem samo diskusijske sestanke. Brez udeležbe delavcev pri odločanju o pogojih ustvarjanja in delitve dohodka tega gotovo ne bi dosegli. Smo med prvimi po višini osebnih dohodkov v tekstilni industriji Slovenije. V občini Šiška smo

Nadaljevanje na 2. strani

tudi med prvimi, ki uspešno rešujemo stanovanjski problem prav vseh zaposlenih! Družbeno prehrano imamo tudi urejeno. Informiranje postaja vsak dan temeljitejše. V Dekorativni pa smo navajeni, da uspehe neradi naštevamo.

Naša prihodnja naloga je jasna. V vseh družbeno-političnih organizacijah in organih samoupravljanja v naši OZD, na čelu z vsemi delavci, bomo do konca leta organizirali in spravili v življenje temeljne organizacije združenega dela. Pred nami je že osnutek Samoupravnega sporazuma o združevanju temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo Dekorativna. Pred seboj imamo izpit. V Dekorativni vemo, da to ni majhna, niti lahka naloga. Zaradi tega smo se dalj časa temeljito priprav-

ljali. Rezultati, ki smo jih dosegli in ki jih dosegamo, so najboljše vspodbuda, da bo samoupravljanje v TOZD prineslo še večje uspehe.

Lahko smo zadovoljni z doseženim. Venomer pa je treba iti naprej. Z organiziranjem TOZD bomo morali iti najmanj za korak naprej! Kajti pospeševanje proizvodnje je tudi eden od pogojev za boljše samoupravne odnose. To je osnovna naloga vseh nas delavcev v Dekorativni.

Kako iti naprej v sedanjem stabilizacijskem obdobju? S povečanjem discipline, odgovornosti vsakega posameznika na delovnem mestu! Z večjo delovno disciplino je pot do večjega dohodka krajša. S tem mislimo tudi na boljše izkoriščanje delovnega časa, večje prihranke pri materialu, odgovor-

nejši odnos proizvajalcev surovin do dobavnih rokov, bolj kakovostno proizvodnjo, z eno besedo, vestnejšim delom. Pri nas nenehno poudarjamo varčevanje. Varčevati moramo pri vsem. Obnašanje na delovnem mestu, red in odgovornost, morajo postati stalna merila uspešnosti tudi za nagrajevanje po delu. V prihodnosti s tem v Dekorativni ne bo težav — kajti — varčevanje nam je v dobršnji meri že vtkano v vsakodnevno ravnanje in poslovno politiko.

Danes, ob prazniku 25-letnice samoupravljanja, ko se oziram okrog po Dekorativni, ko v srčnem utripu občutimo opojnost težko priborjene svobode, lahko spoznavamo, kakšna srca je koval četrt stoletja samoupravljanja.

Franci Hriberšek

Odprta vprašanja

Nastop izrednega dopusta v času trajanja letnega dopusta

Razlaga pravica, tovarišica Nada Burič:

V našem podjetju se je že večkrat pojavilo vprašanje, kako je v primeru, če delavec med rednim letnim dopustom nastopi izredni dopust (primeri izrednega dopusta so naštet v 64. členu našega samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu).

Po 37. členu republiškega ZMRD, se delavcu ne sme odbiti od letnega dopusta čas kakršnekoli odsotnosti, ki se priznava v delovno dobo.

V delovno dobo pa se vštejejo tudi odsotnosti našete v 64. členu našega samoupravnega sporazuma (npr.: poroka, rojstvo, smrt, itd.).

Iz tega torej izhaja, da se reden dopust v primeru nastopa izrednega dopusta prekine za čas, ko traja izredni dopust.

Izredni dopust pa se ne more preložiti na kasnejši čas in se ne podaljša, če pade na prosto soboto, nedeljo, državni praznik ali kak drug prost dan, ko podjetje ne dela. To določilo je navedeno v tretjem odstavku 64. člena našega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev.

Prejeli smo še:

So v času delavskega samoupravljanja in informiranja zapisniki raznih sej zaupna stvar članov samoupravnih organov, ali jih lahko preber tudi vsak član kolektiva?

V odgovoru na poslano vprašanje navajamo 60. člen statuta OZD »Dekorativne«, ki glasi: »Vsi člani delovne skupnosti imajo pravico,

da so obveščeni o svojem delu, o delu drugih, o poslovanju in upravljanju, zlasti pa o materialnem in finančnem stanju in o izpolnjevanju delovnih načrtov ter o delu samoupravnih organov. Člani delovne skupnosti so pri tem dolžni varovati poslovne tajnosti. Hkrati so tudi dolžni obveščati sodelavce in vse pristojne organe o vseh vprašanih gospodarenja in poslovanja, da s svojimi predlogi pomagajo zagotavljati poslovni uspeh OZD«.

Ostale podrobnosti o informiranju so razvidne še iz nadaljnjih osmih členov poglavja o informiranju članov delovne skupnosti — statuta naše OZD, ki si jih lahko vsakdo, ki to želi, natančneje ogleda.

PISMO VOJAKA

Oglašam se iz deževne Rijeke, kjer služim vojaški rok.

Sedaj mi teče drugi mesec v vojaški obleki. V začetku je bilo malo težko, sedaj sem se pa že privadil na vojaško disciplino in red. Vožnja mi gre odlično, malo težav mi dela jezik pri učenju. Drugih problemov pa nimam. V vođu se vsi odlično razumemo, tako, da se že bojimo prekomande, ki nas bo ločila!

Vas bi pa prosil, če mi boste pošiljali »glasnik«, tako, da bom na tekočem z dogodki v našem kolektivu.

Na koncu mojega kratkega pisma lepo pozdravljam vse člane kolektiva in jim želim še veliko delovnih uspehov.

Vojak
Janez Polenšek

KAKO GRE TEKSTILCEM IN DRUGIM V SVETU

Nekaj kratkih vesti o dogajanjih v industriji v svetu.

RIM: zaradi zmanjšane proizvodnje vlaknen na tržišču kemijskih vlaken in, zaradi težkega stanja, ki vlada v tej panogi, je ustavljena gradnja tovarne za proizvodnjo kemijskih vlaken na SARDINIJI, ki jo je začela graditi firma »Soc. Italiana Resine Spa«. Tovarna naj bi imela letne kapacitete za 32000 ton poliesterskih filament vlaken.

TOKIO: sedem največjih proizvajalcev sintetične na Japonskem je pretrpelo v času od oktobra 1974, do marca 1975, izgube v vrednosti 26 milijard jenov.

Zaradi takega stanja je bil skrajšan delovni čas v proizvodnji sintetične za 35 odstotkov.

NORVEŠKA: njeno tržišče je, v primerjavi z drugimi državami, zabeležilo močan porast uvoza pohištva (v p. p. 1975 kar za 32 % več, kakor v enakem obdobju leta 1974). Zaradi ugodne prodaje lastnih izdelkov na domačem trgu, se je izvoz zmanjšal za 7 %!

V celotni italijanski tekstilni industriji je nastopila močna kriza, saj je bila ta panoga zaradi gospodarske recesije najbolj prizadeta. Število odpuščenih delavcev in tistih, ki delajo s skrajšanim delovnim časom, je doseglo avgusta t.l. že število 150.000, kar predstavlja 10—13 % celotne delovne sile — zaposlene v tekstilni industriji Italije. ŠVICA: v tej evropski državi je kapitalni trg še zelo likviden, zato obrestne mere znižujejo. Bančni krogi pričakujejo znižanje obrestne mere na 6,5 %, ki že prevladuje pri razpisih bančnih posojil. Inozemska posojila se še vedno obrestujejo s 7,75 %.

Na obisku pri prvem predsedniku DS Dekorativne

Tudi tistim, ki smo prišli v kolektiv »Dekorativne« leta pozneje, ko je bil tovariš Franc Dragar že zdavnaj upokojenec, je njegovo ime pogosto v ušesih. To niso le spomini njegovih sodelavcev, to je že prava zgodovina Dekorativne, to so slavni dogodki iz zgodovine tekstilne industrije pri nas.

Tovariša Dragarja smo našli doma pri mizi, saj nas je pričakoval. Zaradi prometne nesreče, ki jo je doživel spomladi, je še nekoliko »rahel«, sicer pa v njegovih očeh še vedno žari hudomušen sijaj kot ga poznajo njegovi sodelavci iz prejšnjih let.

Tovariš Franc Dragar

Pri tovarišu Dragarju smo se oglasili ob tej priložnosti, ko praznujemo 25-letnico samoupravljanja in v spomin na čas, ko je bil tovariš Dragar prvi predsednik DS.

Hoteli smo biti temeljiti, hoteli smo izvedeti vse podrobnosti iz tistih prvih dni, ko so se postavljali temelji samoupravljanja. Počasi in neopazno pa nas je pogovor zanesel v predvojna leta, saj se tistih let in dogodkov tovariš Dragar najbolj in najnatančneje spominja.

»Spomin mi že peša«, mi pravi in me ošine s svojim tako nalezljivo nasmejanim pogledom. »Veste, pri nas starih ljudeh je tako, da se daleč nazaj dogodkov dosti bolj spominjamo kot tistega, kar je še dokaj blizu.« Kljub temu smo vrtali z vprašanji, morda smo bili celo malce vsiljivi. Kako je bilo ob prvem zasedanju delavskega sveta, koga se še spominjate, kdo je bil takrat direktor, kako ste sprejemali takrat prva navodila za samoupravljanje? Mi smo tako hiteli z vprašanji, tovariš Dragar pa je z mirno in zbrano besedo strnil naše vprašanje v odgovor.

»Veste, datumi pa tudi imena človeku izpuhtijo iz glave, ostanejo spomini na dogodke, ko smo se posebno veselili, ali ko je bilo izredno huđo, najbolj od vsega pa se mi vrača v spomin naš entuziazem in zavzetost za tovarno. Včasih, premnogokrat, me po cele dneve ni bilo domov, tako, da me je žena venomer dražila, da se mi domov sploh ne spleča hoditi, ker bi mi bilo preprosteje prespati kar v 'fabriki'. Pa tudi to se je dogajalo, če so se pokvarili stroji, če je bilo veliko sestankov in je bilo potem treba delo nadoknaditi. Pa veste, takrat nas je tako močno vse prevevalo dejstvo, da je vse naše, delavsko. To se danes ne da več prav razumeti. Svobodna domovina, svobodni delavci v svojih tovarnah! Malo smo imeli vsega — malo materialov, malo in slabih strojev, narediti pa smo hoteli veliko, veliko.«

»Prvi delavski svet, pravite? Ja, bilo je slovesno. Krasili smo dvo-

rano, bila je muzika, vsi smo bili tako nekako svečano razpoloženi.

Takrat je bila še sveža parola 'Tovarne delavcem', to je bilo vsem razumljivo, seveda pa globjega bistva samoupravljanja takrat še nismo čisto dojeli. Začeli smo z reševanjem manjših problemov — prošelj, pritožb, dolgoročnejših planov še nismo sestavljali. Dnevni redi so se sukali okrog analize obračunov, norm, personalnih vprašanj in tudi razjasnjevanje funkcij in pristojnosti samoupravnih organov se je počasi kristaliziralo.« »Eh, kmalu bi vam pozabil povedati, da smo člani DS prejeli od tovariša direktorja na prvem zasedanju DS — ključke tovarne, ključke kot simbol, da bomo odslej res 'sami odklepali' tovarniška vrata. Da, in prve volitve, te so bile šele slovesne. Izvoljeni smo se čutili ponosne in odgovorne.«

Kaj pa teoretično, kdo vam je razlagal samoupravljanje? »Ja, to je bilo pa takrat res še bolj 'po domače'. Direktor se je udeleževal sestankov na — današnji — občinski ravni, pa je prenešal na nas, kar je tam slišal. Komunisti so imeli pri vpeljevanju vseskozi vodilno funkcijo pa tudi sindikat ni lenaril.«

»Danes nam gre pa dobro kajne?« je rekel in spet tako značilno veselo pomežiknil, naročil, naj pozdravimo vse prav lepo in potem je pogovor stekel o vojnih letih in spet nazaj v leto 1936 k znanemu štrajku pri »Eiflerju«. Ta zapis bomo prihranili za prihodnjč.

Zapisnika prvega DS iz njegovega prvega zasedanja nismo našli, pa zato ni posebne škode, saj je bilo kratko kramljanje s tovarišem Dragarjem dovolj dragocen spomin na tisti čas.

B. Ž. J.

Dve naši delavki gresta v pokoj

Spet zapuščata naš kolektiv dve naši delavki, ki odhajata v zaslužni pokoj.

ANA VAGAJA

Osemnajstega avgusta se ji je iztekel zadnji delovni dan. V Dekorativni je bila zaposlena 15 let, ves ta čas pri delu na križno-navijalnih strojih. Tovarišica Ana je upokojena starostno, ker ima le 26 delovnih let.

S svojim delom na križno-navijalnem stroju je bila vseskozi zadovoljna in bi rada delala še naprej, ko bi le bila mlajša. Pa tudi mlajšim želi narediti prostor.

S sodelavci in sodelovkami se je tovarišica Vagajeva izredno dobro razumela, vsem se lepo zahvaljuje za izredno tovarištvo, ki so ji ga izkazali. Pravi, da ji je žal le za izgubljenimi leti, ki jih je prebila doma z majhnimi otroki. Že pred vojno je bila zaposlena, med drugimi tudi v »Stori«.

Mi vsi želimo tovarišici Ani zdravja, ostalo bo pa že...

MARIJA GERDIN

Tudi tovarišica Gerdinova se je že poslovila od nas. V Dekorativni je začela delati leta 1959, na delovnem mestu raznašalke votka, nato pa je delala pri stroju. Leta 1968 so jo zaradi slabega zdravja premestili na delo v popravilnico. Že

od leta 1966 redno obiskuje topli-
ce. Petkrat je bila v zdravilišču na
lastne stroške, dvakrat preko soci-
alnega, nekajkrat pa tudi s pomoč-
jo sindikata Dekorativne.

Z možem sta si ob hudem od-
rekanju in s pomočjo posojila, ki
ga je dobila tudi Marija v »D« —
zgradila hiško, imata dve deklici, ki
še hodita v osemletko. Marijina bo-
lezen je zahrbtna in dolgotrajna. Že-
limo ji, da bi z voljo premagovala
bolečine in vztrajala pri zdravlje-
nju, saj ima v družini močno opo-
ro.

Tovarišica Gerdinova mi je na-
ročila, da se zahvaljuje vsem so-
delavkam in nadrejenim za polno
mero razumevanja ob njenih šte-
vilnih bolniških izostankih in žela-
vah pri delu in vse lepo pozdravlja.

B. Ž. J.

Za gasilce Dekorativne, odlično

Ob praznovanju Občinske gasil-
ske zveze Litija, je organiziralo Pro-
stovoljno gasilsko društvo Litija
pod pokroviteljstvom Predilnice v
Litiji v nedeljo 14. septembra 1975
občinsko tekmovanje moških in
ženskih gasilskih desetini.

Predilnica Litija, s katero ima
»Dekorativna« zelo dobre odnose,
praznuje v letošnjem letu tudi 89-
letnico obstoja tovarne. Vsled tega
je skupno z njihovim Industrijskim
gasilskim društvom povabila na to
tekmovanje gasilska društva iz to-
varn s katerimi ima dobre poslovne
odnose.

V pozdravnem govoru, ki ga je
imel generalni direktor predilnice
Litija, tov. Mirtič Jože, je posebno
poudaril, da s tem tekmovanjem ne
želijo manifestirati samo dobrih po-
slovnih odnosov, temveč želijo raz-
širiti kolektivno sodelovanje tudi
na ostalih področjih. Tovariš Mir-
tič se je zahvalil vsem 21 gostujo-
čim gasilskim desetinam, ki so s
svojim manifestativnim nastopom
močno okrepile konkurenčnost tek-
movalnih desetini iz Litije.

»DEKORATIVNA« IMA DVE OD- LIČNO IZURJENI DESETINI

Za nastop v Litiji se je naše In-
dustrijsko gasilsko društvo priprav-
ljalo in treniralo skoraj dva mese-
ca. Tako sta trenutno v tovarni dve
odlično pripravljene desetini, izur-
jeni pod vodstvom Janeza Gruma,
Lojzeta Kogovška in Lojzeta Mra-
ka.

Obe desetini bosta še naprej tre-
nirali. Menim, da ni potrebno po-
sebej opisovati kaj pomenita ti dve
desetini za protipožarno varnost
»Dekorativne«.

Značilnost gasilcev »Dekorativne« — točnost

posebno pa točnost gasilcev, ki
so se vsi zbrali ob dogovorjeni uri
za odhod v Litijo. Enako točno so
prišli tudi na tekmovalni prostor.
S tem je bil najbolj zadovoljen
predsednik društva tovariš Anton
Krvina. V Litiji so nam funkcionar-
ji mestne gasilske zveze Ljubljana
tako »vzeli« tovariša Janeza Gru-
ma (ki je tudi republiški sodnik)
in je postal član sodniške komisije.
Tovariš Grum je takoj poskrbel za
nekaj »radikalnih ukrepov«, da so
se izenačili pogoji tekmovalnih
ekip.

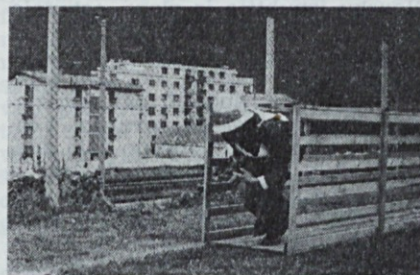
Naša ekipa je svoj nastop opra-
vila hitro in točno — skoraj brez
napak! Daleč najboljši so bili naši
gasilci v štafetnem teku s prepre-
kami na 350 metrov.

Vse ekipe so bile izredno dobro pripravljene

Po mnenju tovariša Kogovška,
vodje mehanične delavnice in dol-
goletnega občinskega funkcionarja
občinske gasilske zveze Ljubljana-
Šiška, so bile nastopajoče ekipe iz-
redno pripravljene. Menil je, da so
bile nekatere od ekip pripravljene
na ravni republiških nastopov...

Jaka in Brane sta morala po
končanem nastopu zajeti veliko
zraka...

Tov. Mrak je kljub »rosnim« letom
hitro in uspešno premagal prvo
oviro

Predaja raporta tik pred nastopom

Kritično
spremljata
nastop
ženske
desetine:
Sodnik
Janez Grum
in
desetar
Alojz
Mrak

Predsednika gasilskih društev
Predilnice Litija in Dekorativne —
tovariša Keržan ni Krvina,
sta tudi osebno vzpostavila dobre
stike in se dogovorila za nadaljnje
sodelovanje

d

Posebno pa še ženske

so s svojimi nastopi zasenčile marsikatero moško ekipo! Najbolj še so bile gasilke iz predilnice Litija ter iz »Tosale« — Domžale. Saj ni čudno! Te homogene ekipe so osvojile že nekaj republiških priznanj!

Menim, da je ena izmed nalog našega gasilskega društva, da v bližnji prihodnosti ustanovimo tudi stalno, tekmovalno žensko ekipo.

Po končanem tekmovanju so tovariši iz Predilnice Litija pripravili za vse nastopajoče bogato kosilo. Popoldne je bila svečana parada skozi Litijo s slavnostnim programom. Takrat so bili razglašeni rezultati tekmovanja in podeljena priznanja najboljšim. Gasilci »Dekoratívne« so dobili za svoj nastop čudovito umetniško izdelano plaketo, ki si jo lahko ogledate v vitrini razstavnega prostora v dvorani nad jedilnico.

Franci Hriberšek

To je bila naša »odprava« v Litiji

Sodišče združenega dela v Ljubljani

Uvedba samoupravnih sodišč pomeni, da prevzamejo delovni ljudje, ki jim je nova ustava razširila družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in jim omogočila da vrsto teh pravic tudi samoupravno urejajo, v svoje roke preko samoupravnih sodišč tudi razreševanje sporov, ko pride do konfliktnih situacij v zvezi z izvajanjem teh samoupravnih pravic med posameznimi delavci, med organizacijami združenega dela in v podobnih primerih. Ustava je torej na tem področju v določenem obsegu deatativizirala izvrševanje sodne funkcije in omogočila delovnim ljudem, da sporne zadeve razrešujejo preko samoupravnih sodnih organov, naložila pa jim je že tudi dolžnost, da neke odnose na podlagi samoupravnega urejanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih skupnostih obvezno razrešujejo preko posebnega samoupravnega sodišča t. j. sodišča združenega dela.

Pristojnosti teh sodišč so široko zastavljene, od ugotavljanja pogojev za organiziranje temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, sporov v zvezi s spajanjem in razdeljevanjem organizacij združenega dela, glede udeležbe delavcev v upravljanju in sklepanju in uresničevanju samoupravnih spo-

razumov samoupravnih interesnih skupnosti, medsebojnih razmerij v združenem delu in drugo. Vendar je jasno, da se bo ta krog še razširil. Razumljivo je tudi, da bo treba za posamezna vprašanja iskati rešitve, ki bodo v celoti zagotavljale interes delavca, ustvarjalca dohodka in hkrati pospeševale razvoj samoupravnih odnosov, pospeševale novo občutenje zavestne pripadnosti družbeni skupnosti ter solidarnosti in vzajemnost v skupnem urejanju skupnih zadev.

Z razvojem samoupravljanja se omejuje področje veljavnosti državne normative, krepi in širi pa se samoupravno urejanje razmerij v združenem delu s samoupravnimi pravili, ki jih samostojno sprejemajo delavci združeni v OZD in drugih organizacijah oz. skupnostih v obliki samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, kar vnaša seveda tudi nove elemente v celotno našo zakonodajo, katerih uporaba v primerih spora tudi zagotavlja funkcijo sojenja sodišča združenega dela.

Sodišča združenega dela imajo v glavnem, če hočemo stvar poenostaviti, štiri glavna področja svojega dela po dosedanjih okvirih, ki so določeni v navedenih predpisih. Naj naštejemo le nekatera: odloča-

nje o spornih odnosih, ki nastajajo pri združevanju dela in sredstev, združevanja, ki je v delovni organizaciji, med delovnimi organizacijami in v vseh ostalih oblikah, kjerkoli se to združevanje izvrši, na podlagi samoupravnega sporazuma kot pravnega instrumenta urejanja teh odnosov.

Naslednje področje so razne druge samoupravne pravice in odnosi, ki so določeni z zakonom. Tako je npr. republiški zakon dal v pristojnost sodišč združenega dela pet vrst sporov s področja dohodka, po zveznem zakonu spada v pristojnost Sodišča združenega dela SRS odločanje o zakonitosti odločbe občinske skupščine o omejitvi samoupravnosti v posameznih organizacijah združenega dela, to kar smo do sedaj imenovali prisilno upravo in kar so sedaj po ustavi začasni ukrepi. Prisilna uprava ni več samo enoten instrument, temveč vrsta ukrepov o katerih odloča občinska skupščina kot npr. odstavitev direktorjev, razpustitev delavskega sveta itd. Glede vseh teh začasnih ukrepov je Sodišče združenega dela SRS tudi sodni organ, ki o teh ukrepih obravnava in odloča ali je posamezen ukrep v skladu z zakonom.

Vladimir Kočevar

ZAHVALA

Ob težki izgubi moje drage matere, se kolektivu najlepše zahvaljujem za darovani venec in izrečeno sožalje.

Harapin Anica

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta se iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in za denarno pomoč sindikatu »Dekoratívne«.

Jenšterle Rozi

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se kolektivu najlepše zahvaljujem za denar, ki sem ga prejela namesto venca in za izrečeno sožalje.

Perušek Marija

Kako smo tekstilci delali od januarja do konca junija

Tu bomo navedli le nekaj podatkov, tabele primerjajo uspešnost poslovanja tekstilne industrije po

štirih skupinah: volnarski bombažni, predilniški in konfekcijski. Najprej primarni pokazatelji:

V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so količniki v vseh grupacijah nižji, zaradi prevladujočega naraščanja obveznosti do dobaviteljev nasproti terjatvam.

I. Indeksi glavnih elementov uspeha I. polletja 1975 v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta:

	Bombaž	Volna	Pletilci	Konfek.
Celotni dohodek	130	138	120	144
Materialni stroški	131	156	120	149
Celotni dohodek brez interne realizacije	131	127	120	130
Materialni stroški zmanjšani za inter. realizac.	133	142	123	144
Dohodek za razdelitev	126	106	108	136
Amortizacija	140	116	141	123
Družbeni proizvod	128	108	113	134
Akumulacija del. org.	133	88	100	140

II. Participacija delovnih organizacij v družbenem proizvodu nam daje naslednjo sliko:

	I. poll. 1974 %	I. poll. 1975 %	Indeks
Bombaž	74,2	74,2	100
Volna	70,6	67,4	95
Pletilci	73,1	71,8	98
Konfekcija	70,8	72,0	103

Participacija delovnih organizacij je narasla le v konfekcijski grupi, medtem ko v bombažni grupi stagnira. Neugodna gibanja se odražajo v pletilski in volnarski grupi.

Pa še kratek pregled o tem, dobaviteljev in, kakšne terjatve: kakšne so obveznosti tekstilcev do

III. Obveznosti do dobaviteljev na dan 30. 6. 1975

	31. 12. 1974 = 100 Indeks
Bombaž	108
Volna	102
Pletilci	102
Konfekcija	129

Obveznosti do dobaviteljev so močno porasle v drugi polovici 1974 leta. V zadnjih 6 mesecih je naraščanje dokaj umirjeno. Podatki nam kažejo največji porast v konfekcijski grupi.

IV. Terjatve od kupcev v celotnem dohodku (brez interne realizacije)

	% terjatev od CD	30. 6. 1974	30. 6. 1975	Indeks
Bombaž		43,5	47,6	110
Volna		59,0	41,4	101
Pletilci		43,9	44,6	102
Konfekcija		35,8	35,0	98

Neplačana realizacija narašča najbolj v bombažni grupi, v ostalih je umirjena.

V. Poprečni izplačani mesečni dohodki (na poprečno število zaposlenih po stanju konec meseca) so se gibali takole:

	I. poll. 1974	Leto 1974	I. poll. 1975	Indeks I. poll. 1974 = 100	Indeks 1974 % 100
Bombaž	2.186	2.412	2.927	134	121
Volna	2.192	2.446	2.700	123	110
Pletilci	2.152	2.355	2.646	123	112
Konfekcija	2.032	2.188	2.458	121	112
Poprečje	2.137	2.342	2.719	127	110

VI. Terjatve od kupcev naj bi bile praviloma enake ali nekaj večje od obveznosti do dobaviteljev.

Ustrezni količniki so naslednji:

	obveznosti do dobaviteljev	30. 6. 1974	30. 6. 1975	Indeks
Terjatve od kupcev:				
Bombaž		4,34	2,95	68
Volna		2,40	1,37	57
Pletilci		2,42	2,41	99
Konfekcija		2,45	1,90	77

VII. Poprečje izplačanega mesečnega OD za celotno tekstilno industrijo (podatek je konkretno za prve 4 mesece) je bilo kot je navedeno spodaj, za ilustracijo pa si lahko ogledamo enokovreden podatek za rudarstvo in gospodarske dejavnosti skupaj:

I. polletje 1974	2.211
leto 1974	2.417
leto 1975 $\emptyset$ I.—IV. v industriji in rudarstvu	2.716
1975 $\emptyset$ I.—IV. v gospodarskih dejav.	3.059
skupaj 1975 $\emptyset$ I.—IV.	3.142

VIII. Sedaj pa k delitvi dohodka, ki v končni fazi navsezadnje tudi odraža, kako smo delali v prvem polletju letošnjega leta. Najprej pa majhna primerjava med poprečjem

	I. poll. 1974 = 100	Indeks produktiv.	Indeks OD
Bombaž		128	122
Volna		100	110
Pletilci		110	120
Konfekcija		129	130

družbenega proizvoda na zaposlenega (kar odraža tudi produktivnost) in poprečjem realiziranih neto osebnih dohodkov na zaposlenega (tu gre seveda za polletne zneske razdeljenih neto OD na zaposlenega):

Naj povem, da je naša OZD po višini izplačanega mesečnega dohodka na zaposlenega v bombažni skupini — kamor spadamo, na II. mestu.

Iz Tamarja do izvira Soče

Zadnjič smo poročali, da gredo — danes pa pripoveduje tovariš Iztok Kavčič, kako je bilo:

Meglen in deževen dan se nam je obetal v nedeljo zjutraj, ko smo se zbirali za izlet v Tamar in preko Slemenena na Mojstrovko oziroma Vršič. Toda že proti Kranju se nam je ponujalo sonce in veseli smo bili čistih obrisov Kamniških planin, Storžiča in škofjeloškega hribovja ter tako kmalu pozabili na megleno Ljubljano. Ko smo v Kranju sprejeli medse še zadnje prijavitelce, nas je bilo že 33. Peljali smo se po lepi Gorenjski mimo Jesenic, Kranjske gore, Mojstrane, vse do Rateč. Tam pa smo zavili v še lepšo dolino pod Poncami. Zaustavili smo se v Planici, si ogledali našo velikansko skakalnico, ki je ponesla v svet ime Planice, nato pa kmalu prispeli v Tamar. Dan je bil zares čudovit in pogled na Jalovec, poln snega v njegovih nevarnih toda lepih dolinah, kotlinah in nevarnih policah, ki ga je obsijalo sonce je zares enkrat in prav takšen kot pravi Evgen Lovšin: »Če je Triglav očak, potem je Jalovec fant od fare med Julijskimi vrhovi. V domu smo naročili čaj, pomalicali, kupili razglednice in že smo krenili proti Slemenu. Šli smo ob houdourniku Črne vode, pokritim s snegom in le od časa do časa se nam je skozi črne luknje pokazala voda.

Kolona se je raztegnila, nekateri so hiteli, drugi pa so radovedni in veselo razpoloženi ogledovali bližnje vrhove, ali pa občudovali planinsko cvetje polno čudovitih barv.

Na Slemenu smo se nekoliko okrepčali in krenili naprej na Vratca.

Med potjo smo v neposredni bližini na skalnem masivu ugledali gamsa, ki nas je radovedno motril in počasi izginil. Na Vratcih smo se razdelili. 13 nas je odšlo po Hanzovi zavarovani plezalni poti na Mojstrovko (2332 m), ostali pa na Vršič. Sam vzpon na Mojstrovko s te strani je zares mojstrski, dobro zavarovan, z mnogimi klini in vrvo, z globokimi prepadi, zato zahteva zbranega planinca, ki se mu ne vrti v glavi. Po dobri uri in pol je glasno skupina prišla na sam vrh, ostali pa nekoliko kasneje.

Razgled z Mojstrovke je čudovit; od Savinjskih Alp do Dolomitov in Krniških Alp. Po kratkem postaniku smo se spustili po dokaj neprijetnem grušču na Vršič. Tu smo se sešli z ostalo skupino, se okrepčali, pisali razglednice in, ker nam je čas dopuščal in smo imeli sončen dan, smo z avtobusom krenili v dolino Trente še do izvira Soče.

Ogledali smo si izvir te lepe gorske vode, kako pada preko nizkih pragov z glasnim šumom po globokem koritu in teče mimo koč v dno doline. Tu smo napravili več fotografskih posnetkov in se ponovno okrepčali. Vrnili smo se mimo spomenika dr. Julinsa Kugyja, ki je napisal mnogo lepih pesniško občutenih besedi, ki so ponesle slavo Julijcev in hvalo njihovi lepoti v široki svet.

Nato smo se ob spuščanju v dolino za kratek čas ustavili pri ruski

kapelici. Ta je bila zgrajena v spomin na ca. 400 ruskih vojnih ujetnikov, ki so med prvo svetovno vojno gradili cesto iz Kranjske gore na Vršič in naprej v Trento, pri čemer jih je mnogo zasul snežni plaz. Kapelica je tipično ruska, z dvema zvonikoma, v notranjosti ima mnogo ruskih ikon različnih svetnikov. Zunaj smo se še enkrat ozrli v vabljive škrbine Škrlatice, pa v vrh Špika v Martuljkovi skupini in v okno Prisojnika želeč, da ob prvi priložnosti obiščemo še te lepe vrhove našega gorskega kraljestva. Vračali smo se skozi Kranjsko goro ob lepem sončnem popoldnevu in še pred nočjo prispeli v Ljubljano, polni prijetnega doživetja.

Tako pa je bilo na Vršiču

Oslček se je potrpežljivo nastavljal kameri

in še enkrat, prosim ...

Žejni smo bili tudi — in lačni...

Malo truda, pa smo si ogledali še izvir Soče

Izlet na Triglav

Šesterica članov našega kolektiva: Sonja, Ivica, Štefka, Zlato, Milan in jaz, smo se odločili, da se povzpne na najvišji vrh Jugoslavije — Triglav.

Z avtobusom smo prispeli v Mojstrano in se žalostno ozirali v dolino Vrat, polno megle. Na poti do Aljaževega doma je že začelo deževati. Tukaj smo nekaj časa čakali na lepše vreme in po kratkem predahu med dežjem in meglo odrinili na pot čez Prag proti Staničevi koči. Neprestano je deževalo in megla nam je zakrivala pogled na sosednje vrhove, ki so ob sončnem vremenu tako čudoviti. Od časa do časa se je megla le dvignila in videli smo sveže, s snegom pobeljene police v severni steni Triglava. Po dobrih treh urah hoda smo premočeni prispeli do tako težko pričakovane Staničeve kočice. Komaj smo našli prostor za sedeti, kajti mnogo planincev je tu čakalo lepšega vremena.

Imeli smo srečo, dobili smo svojo sobo, kjer smo se lahko preoblekli, nato pa izdatno večerjali žgance z zeljem in klobaso, se poveselili, zapeli, spoznali nove prijatelje in kmalu legli spat. Zjutraj je dež ponehal — bila je samo gosta megla, ko smo pohiteli na Kredarico. Tudi tukaj se je trilo planincev, ki so zaradi slabega vremena žalostni odhajali v dolino, ne da bi videli in se povzpeli na vrh Triglava.

Mi smo čakali dve uri, da se megla dvigne in tudi sami smo razmišljali, da bi se vrnili v dolino.

Težko se je bilo odločiti, saj smo imeli le uro hoda do vrha in

Sonja, Štefka, Zlato in Milan še nikoli niso bili bliže svojemu cilju, da stopijo na vrh, zato smo se dogovorili, da gremo! Oni so zaupali meni, jaz pa tem mladim ljudem in odšli smo v meglo in veter. Prijetno je voditi takšno skupinico nesebičnih ljudi, polnih tovarištva, ki si medsebojno pomagajo.

Po uri hoda po klinih in ob žici, smo prispeli na vrh. Nismo bili sami. Povsod se je razlegel smeh; slikali smo se z zastavico Dekorativne v rokah, opravili običajni krst, prezadovoljni, da smo uspeli. Nepozaben je bil prizor, ko je skupina pevskega zbora »Zarja« iz Trbovelj zapela znano »Oj, Triglav moj dom«. Tudi mi smo z njim zapeli, nato pa odšli po drugi strani, ker je po poti proti Tržaški koči na Doliču začelo zmrzovati. Med potjo smo še skuhalo kavico in veselili se, ker se je megla dvignila, razgledovali vrhove Jalovca, Bovškega Grintovca, Kanjavca in dolino Trente, le Triglav je bil pokrit z oblaki.

Kot smo zvedeli pozneje, smo bili tistega dne zadnja skupina, ki je prišla na vrh, ker je začel naletavati sneg. Na Doliču smo malicali, popili čaj in se čez Hribarice spuštali v dolino Triglavskih jezer. Ta dolina je zares čudovita, polna cvetja; vrhovi Tičarice in Lepošpičja se ogledujejo v čistini vode Triglavskih jezer. To je naš nacionalni park. Po prijetni poti smo prispeli v kočico triglavskih jezer, se namestili v prijetno sobo, osebju poklonili zastavico Dekorativne in značko, povečerjali in kmalu legli spat.

Zjutraj — zopet deževen dan — ker smo imeli dovolj časa na razpolago, smo še malo poležali, nato pa odri-

nili do kočice pod Bogatinom in naprej do Komne. Tu je Milan nerodno stopil in si zvil gleženj. Nogo smo mu ovili z elastičnim povojem, Milan pa je še vedno dobre volje naprej fotografiral pogled iz Komne na Bohinjsko jezero.

Kmalu smo prišli v dolino, bili smo spet med truščem avtomobilov in težko smo se privadili na njihovo vrvenje. Šele zdaj smo se zavedali, kako nam je bilo v gorah lepo. Zlato je ta dan praznoval svoj rojstni dan in nas je vse lepo pogostil.

Bili smo na Triglavu pa ga nismo videli prej kot šele na postaji pri »Jezeru« — vsega pokritega s snegom, (ki je seveda naslednji dan že skopnel).

Vsi smo bili zadovoljni, najbolj pa tisti, ki so bili na Triglavu prvič in to v tako nevsakdanjih pogojih, zato je bilo veselje še večje. V Ljubljano smo se vračali s prijetnimi spomini.

Iztok Kavčič

Topla kočica in prijateljstvo

Triglavska jezera, naš nacionalni park; Oj, kako je tu lepo! Pojdite ljudje in pogledjte, taka lepota je danes že redkost

Ob prozornem jezercu

O stabilizaciji

Pred nekaj dnevi me je na cesti ustavila naša delavka, ki je že sedem let zaposlena v »Dekorativni«. Vprašala me je: »Kaj pa pravzaprav pomeni stabilizacija, ki se o nji toliko govori?«

No, to vprašanje me je malo presenetilo, pa sem ji le v kakih desetih minutah razložil, kaj stabilizacija pomeni. Nato sem še jaz vprašal, ali ji je sedaj jasno in, če sedaj bolj razume, pomen te besede. Nekam nezaupljivo me je pogledala in rekla: »Ne razumem.« »Kako ne morete razumeti tega, saj so te stvari tako lahko razumljive,« sem ji odvrnil.

»Jaz gledam iz svojega stališča, v širše gospodarske stvari se nisem nikoli poglobljala. Kar mene zadeva, ni potrebno nobene stabilizacije. Jaz ne morem k temu prispevati več kot doslej.«

Vprašal sem jo, zakaj tako govori in jo opozoril, da se očitno ne zaveda, da more k temu — še kako — prispevati tudi sama.

»Še enkrat vam povem, da od mene ne morete pričakovati, da bi še bolj prispevala k skupnosti, kot to delam sedaj.« »Sedaj me pa poslušajte,« pravi: »od svojega 16. leta delam in se sama preživljam. Pet let sem delala pri privatniku — tudi po 14 ur na dan za delo malo denarja. Sedaj delam v tej tovarni že sedem let. Nikoli nisem lena, vedno in neprenehoma pridno delam, z materialom varčujem bolj kot bi bil moj lasten, o kakovosti izdelkov mi ne more nihče ničesar očitati. V sedmih letih sem samo trikrat zamudila službo za nekaj minut. ‚Bolniške‘ skoraj ne poznam. Tudi gripo sem prebolela za strojem. Kadar sem vabljena na terenski sestanek, se ga vedno udeležim (čravno je to bolj poredko).« »Oh prostem času pospravljam po bloku in še družino v redu ‚komandiram‘; pa mi povejte, kaj lahko še storim?«

Priznam, da mi je kot profesor pri izpitu, prisolila cvek pri predmetu stabilizacija.

Kaj naj bi še rekel? Ojunačil sem se in pristavil: »Če je tako kot ste povedali, res ne morete bistveno več prispevati k stabilizaciji.«

»Pa pozdravljeni,« je še utegnila reči in je odhitela, saj je bilo odmora že konec. Še enkrat se je obrnila prav od daleč in zaklicala: »Vsak svoje sva pa le povedala, kaj-ne?!«

Res je, sem si mislil, dekle ima prav. Koliko je še takih fantov in deklet kot je tale. O tem velja razmisliti. Ne moremo in ne smemo vseh ljudi obravnavati enako.

Resnici na ljubo bi rad povedal, da bomo uredili stabilizacijo le s preudarnimi ukrepi. Potrebno je poznati in poiskati ljudi, ki slabo delajo. Zakaj naj bi tisti, ki vedno vestno in korektno opravljajo svoje delo, morali nositi še dodatno

odgovornost za tiste, ki slabo delajo? Dobremu delavcu bi s tem delali le krivico. Taki postopki so nevarni in nestimulativni.

Tako se dogaja tudi v širši skupnosti — med kolektivi in ne le pri posameznikih. Ni malo primerov, ko tisti, ki bolj gospodarno dela (ustvarja več dohodka), tudi družbi več daje in za skupnost več prispeva. Ne vpraša se dosti, ali tisti kolektiv, ki res malo ustvarja, resnično ne more več storiti in tisti, ki veliko prispeva — s kakšnim trudom ustvarja dohodek.

Sedaj pa spet nekaj besed o tem, kaj je stabilizacija, kaj želimo s stabilizacijo uravnati in doseči. Toliko tega je že povedanega v javnosti, napisanega v časopisih, nekaterim pa še vedno ni jasno. Pri tem je kaj lahko reči — kot pravi pregovor: »Tistega, v kogar si najbolj zaljubljen, najmanj poznaš.«

Gospodarstvo je stabilno takrat, ko so ekonomski odnosi v celotnem gospodarstvu urejeni, ko je narodni dohodek ekonomsko in družbeno pošteno razdeljen, ker se vsi gospodarski in družbeni mehanizmi oblikujejo v okviru ustvarjenega narodnega dohodka, takrat, ko noben človek za nedelo ni plačan ter, ko se v družbi oblikujejo le potrebna delovna mesta v skladu z ekonomsko močjo družbe.

Vse kapitalne naložbe morajo biti ekonomsko in družbeno upravičene in uspešne. Osnovna in obratna sredstva se naj kar najhitreje obračajo in koristijo, tujih valut naj se porabi le toliko, kolikor jih družba pridobi in te valute se morajo res pametno ekonomično-rentabilno deliti. Cene morajo biti med seboj ekonomsko uravnovešene, na osnovi pogojev nacionalnega bogastva in lastnih dobrin. Vrednost dinarja ne sme padati več, kakor je 1/2 uradnih obresti od hranilnih vlog. V obtoku mora biti toliko denarja, kolikor je koristno in ekonomsko upravičeno vložnega dela v gospodarstvo. Vlaganje v skupne in družbene mehanizme in službe mora biti usklajeno s proizvodno močjo družbe. Izredno važna je usklajenost planiranja odnosov med vejami v gospodarstvu — skladno s potrebami družbe in proizvodnimi zmogljivostmi — družbeno prilagojena in stimulacijsko pošteno uveljavljena davčna politika itd. Le tako lahko potem govorimo o stabilnem gospodarstvu. Obratno od zgoraj naštetega pa je gospodarstvo nestabilno.

Vsi želimo, da bi imeli stabilno gospodarstvo! Prepričan sem, da vsaj 80% ljudi to popolnoma razume, a po rezultatih našega družbenega gospodarstva je soditi, da je ta odstotek prav obraten. Zakaj je tako, je razlogov mnogo. Po mojem mnenju je velika napaka v tem, da smo bili preveč pozabljivi in smo prezrli, da so se ozki interesi pre-

več razbohotili. Pri tem imam v mislih razne oblike nepravilnosti — od dela posameznikov, kolektivov, občin itd. Treba je začeti pri posamezniku in izluščiti najboljše, kar lahko da, nadaljevati v TOZD, DO, nato pa še pri delu v občinskih skupščinah, družbenih ustanovah, šolah...

Stabilizacijski ukrepi so naloga prav vseh nas, le, da bodo nekateri imeli več dela kot drugi, pač glede na to, koliko in kako je kdo delal in gospodaril doslej.

Bernard Rode

Prvi šolski dan

POLITIČNA ŠOLA

Te dni odhajata dva naša delavca — tovarišica Željka Jarebica in tovariš Tone Jan — v enoletno politično srednjo šolo, ki je organizirana pri CK ZKS za dodatno družbeno-politično izobraževanje delavcev — komunistov.

Oba naša delavca sta uspešno opravila sprejemne izpite, nakar je posebna kadrovska komisija preverila še njuno doseganje družbenopolitično udejstvovanje in jima omogočila redni vpis v to šolo.

Naša šolarja bosta v času enoletnega študija prekinila z rednim delom, kar jima bo omogočilo nemoteno spremljanje predavanj in študij, ki je izjemno naporen, saj je študijska snov zelo zgoščena in raznovrstna.

Naša delovna organizacija, ki je tovarišico Jarebico in tovariša Jana poslala v enoletno politično šolo, bo tudi poravnala stroške študija, medtem, ko bo denar za knjige in učbenike prispeval občinski komite.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v oddelku in vsej delovni skupnosti za lepe želje in prekrasno darilo.

Vsem skupaj želim mnogo delovnih uspehov.

Vagaja Ana

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame se kolektivu »Dekorativne« najlepše zahvaljujem za denar, ki sem ga prejel namesto venca, ter za izrečeno sožalje.

Šerc Jože

Seznamamo se z delom naših delavcev na posameznih delovnih mestih

Danes vam bomo predstavili delo programerjev v EOP centru. Za kratko razlago smo zaprosili tovariša Teodorja Kosmača, ki dela v našem EOP centru kot programer.

V opisu njegovega delovnega mesta je v rubriki »redne delovne naloge« — med drugim zapisano tudi tole: »Na osnovi računalniške definicije obdelave — razvija in izdelava strojni programer. Vpeljuje in vodi preizkusne in redne obdelave na računalniškem sistemu in pripravljalnih strojih...«

»Pri svojem delu mora poleg tega, da pravočasno izdelava pravilen program z vsemi variantami, ki jih je predvidel organizator, težiti tudi za tem, da je vsak program razumljiv in prilagodljiv kasnejšim spremembam, da na tok obdelave v računalniškem sistemu vpliva čimmanj manualnih operacij in se tako doseže najvišja stopnja sigurnosti in pa, da pri razvijanju pro-

grama posebno pazi na optimalno izkoriščanje uporabljenih strojnih komponent (minimalizacija časa prehoda na računalniku)«.

Tako so na kratko opisane osnovne naloge programerja, poleg teh pa mora programer v sodelovanju z organizatorjem programiranja skupno analizirati definicijo vsake (večje) obdelave. Na podlagi analize izdelava programer program z vso pripadajočo dokumentacijo; samostojno organizira in planira manjše obdelave, testira programe, vodi, ažurira vse že izdelane programe in pripadajočo dokumentacijo, vnaša spremembe in modifikacije. Programer občasno revidira programe, glede na kakovost, možnosti izboljšav in izkoriščanja časa dela računalnika. Nenehno se mora izpopoljevati in slediti novostim v računalništvu (programski jeziki...). Kontrolira tehnično stanje strojev in njihovo vzdrževanje; vodi kartoteke, datoteke in arhiv podatkov...

Gotovo smo katero od nalog programerja še prezrli, poleg tega pa je delo z računalniki kljub velikemu razmahu v zadnjih nekaj letih, še vedno nova panoga, ki se nenehno izpopolnjuje in zahteva od ljudi, ki imajo z računalniki opravka — redno spremljanje novosti in veliko mero inventivnosti.

Na koncu naj za ilustracijo orisem še zasedbeno strukturo celotnega centra za EOP — »Dekorativne«: sestavljajo jo vodja centra (organizator programiranja), še dva organizatorja programiranja, dva programerja, operaterji in luknjačice.

Z ustanovitvijo tega centra smo si zagotovili, da bo marsikatera naloga, za katero je več ljudi porabilo mesece in mesece časa in dela, opravljena v mnogo krajšem času in z mnogo manjšo možnostjo pomote.

B. Ž. J.

LJUBLJANSKA BANKA

Ček je varno, preprosto in zanesljivo plačilno sredstvo

Poslovanje s čeki je odraz moderne bančne tehnologije, ki jo je pred leti začela uvajati tudi Ljubljanska banka. Mnogo ljudi, ne le poslovnih in tistih, ki veliko poklicno potujejo, je že dojelo, kaj pomeni zanje ček, kaj vse lahko z njim kupijo oziroma plačajo. Ustvaril se je že določen krog imetnikov osebnih tekočih računov, pa tudi podjetij, trgovin, turističnih agencij, gostišč in drugih organizacij, ki čeke prejemajo. Vsi skupaj so spoznali, da je tako poslovanje enostavnejše in mnogo priročnejše kot z gotovino.

V temle članku si bomo ogledali vse posebnosti in značilnosti, s katerimi se srečujemo pri prejemanju in vnovčevanju čekov. S tem vam želimo kar najbolj olajšati delo in vas pri poslovanju s čeki Ljubljanske banke obvarovati pred začetnimi težavami.

ZAKAJ ČEK?

Ob vse večji izbiri blaga, ob vse hitrejšem ritmu našega vsakdanjika, zmanjkuje časa, da bi človek lahko tako kupoval, kot je nekoč. Spomnimo se, kako so kupovali naši starši: moke vsaj za mesec dni, prav toliko tudi sladkorja, olja, pa kave in soli. Kadar pa je bilo treba kupiti kaj trajnejšega, na primer perilo, posteljnino, pohištvo,

se je o tem govorilo mesece in mesece. In dan nakupa je bil pravcati praznik za vso družino, vedno se je kupilo še kaj počez, zraven, kot spomin na veliki nakupovalni dan.

Ti časi so že zdavnaj mimo. Danes, ko je svet prežet z informacijami, se vse pogosteje dogaja, da seže kupec po tistem, kar se mu zahoče trenutno in o potrebnosti ali nepotrebnosti nakupa ne pomišlja prav veliko. Poleg tega se nam najboljša priložnost za nakup ponudi največkrat kot nalašč prav tedaj, ko nimamo s seboj dovolj denarja.

V razvitejših deželah so to spoznali že veliko pred nami. Spoznali so, da se dá včasih kupiti stvari neverjetno ceneje kot drugič, da se včasih za isto vsoto dobi več, da se nehoče ponujajo priložnosti, ko se nakup dejansko splača.

Ce bi z vsem tem računali, bi morali imeti kot ljudje, ki vemo, kdaj se splača kupovati, gotovino vedno pri sebi. To pa ni niti varno niti praktično. Čekovna knjižica, drobna knjižica lističev, pa nam omogoča, da kupujemo in plačujemo kjerkoli in karkoli. Toda samo tiste trgovine in druge poslovalnice, ki imajo urejeno sodobno poslovanje, bodo znale pritegniti kupca: s tem, da prejmejo ček brez vsakih zapletljajev, izkažejo tudi

neke vrste zaupanje, potrdite, da verjamejo v kupno moč plačnika.

POPOLNA ZANESLJIVOST PLACILA

Tisti, ki prejme pri plačilu namesto gotovine ček, ne tvega ničesar. Za vnovčenje pravilno izpolnjenega čeka v vsakem primeru jamči podružnica Ljubljanske banke, ki je ček izdala. Služba družbenega knjigovodstva nikoli ne preverja, ali ima ček kritje. Vsa ta negotovost zadeva samo Ljubljansko banko.

Prejemanje čekov pomeni dokaj poenostavljen plačilni promet. Ček je vedno izpolnjen na celotno vsoto, zato ni treba menjati denarja, skakati za drobižem in ob zaključku poslovanja sortirati bankovcev in kovancev ter jih vestno preštete oddati na za to določeno mesto. To ne omogoča le mnogo hitrejšega dela, marveč tudi mnogo zanesljivejše poslovanje. Ni se moč ušteti, ni moč prejeti ponarejenega denarja ali denarja, ki je toliko poškodovan, da ga banka zavrne ali označi za manj vrednega. Pravilno izpolnjen ček je vedno neoporečno plačilno sredstvo.

PRAVILNO IZPOLNJEN ČEK

Seveda pa tudi za ček veljajo pravila, ki zagotavljajo varnost ban-

(Nadaljevanje na 12. strani)

Kronika

VSTOPI:

Čebašek Miran, vajenec v meh. del.
Vencelberger Boris, pripravljalnica
Adilović Mirsad, plemenitilnica
Adilović Ismet, plemenitilnica
Časović Adija, pripravljalnica
Knežević Vojislav, plemenitilnica
Čmager Jože, upravne službe
Lebar Justina, plemenitilnica
Adilović Hajro, pripravljalnica
Sanković Pero, plemenitilnica
Petronijević Vasilije, upravne službe
Bitenc Anica, upravne službe
Konda Stanislav, plemenitilnica
Kočar Avgust, tkalnica
Kočar Milan, tkalnica
Rakef Breda, pripravljalnica
Zgonc Marija, pripravljalnica
Arnik Daniel, šivalnica
Šikman Vita, šivalnica
Mištrafović Kata, pripravljalnica
Novak Slađana, pripravljalnica
Štefanac Dragan, pomožni obrati
Lučić Niko, upravne službe
Jašaragić Ismail, upravne službe
Bojović Blagoje, upravne službe
Sekularac Zoran, upravne službe

IZSTOPI:

Božič Marjan, izjava delavca
Radovanović Nada, izjava delavca
jaškega roka
Ponikvar Ignac, odsluženje voja-
Kajtazović Emin, odsluženje vo-
škega roka
Polenšek Janez, odsluženje voja-
škega roka
Bazaj Hafiz, sporazumno
Krže Ljudmila, upokojitev
Časović Adžija, v preizkusni dobi
Bevc Roman, pismeni sporazum
Vagaja Ana, upokojitev
Starman Marija, upokojitev
Lipič Rade, odsluženje vojaškega
roka
Urbančič Vili, pismeni sporazum
Pšeničnik Marija, izjava delavca
Klemenc Matevž, izjava delavca

Lukman Ljudmila, v preizkusni
dobi
Miličević Radojka, izjava delavca
Zagorščak Zdenka, izjava delav-
ca
Kalabić Magba, izjava delavca
Ris Danilo, izjava delavca
Krese Edo, izjava delavca
Grozđanić Mirsad, izjava delavca
Štefanac Dragan, v preizkusni
dobi
Roudi Marija, upokojitev
Kavec Marjana, upokojitev

POROKE:

Moroz Olga, poroč. Zupan
Renko Ana, poroč. Sabić
Lampret Marija, poroč. Cvetko
Dečman Jože
Rozman Ana, poroč. Dečman
Levstik Marija, poroč. Bunček
Tomoč Karolina, poroč. Novšak
Zaman Angelca, poroč. Grebenc
Kobe Mara, poroč. Kern
Truden Slavko
Smidlehner Nada, poroč. Truden

ROJSTVA:

Košir Ivanka — sin
Bilban Marjeta — sin
Skočir Regina — hči
Lošin Marija — sin
Pečjak Marija — hči
Grajfoner Helena, Milan — sin
Černejšek Stane — sin in hči

DELOVNI JUBILEJI:

Po 10 let:
Istenič Stane, Tomc Jože
po 15 let:
Ferjančič Zdenko, Tavčar Ivan-
ka, Kemperle Viktor, Zibelnik
Francka, Raković Dragica, Zupan
Jakob
po 20 let:
Cof Jožica, Pirnat Zdenka, Ku-
duz Ivanka
po 25 let:
Pokovec Dušan

OPOZORILA

Pismeno opozorilo je prejelo 12 delavcev.

POHVALE

Krasnik Olga je prejela pismeno pohvalo zaradi izrednega prizadevanja in uspešnega dela pri preurejanju ozkih »Smit« strojev.

Tekavec Ivan je prejel pismeno pohvalo za izredno vestno in prizadevno delo pri montaži sušilno-razpenjalnega stroja ter barvarskega aparata. Z njegovo dobro organizacijo vseh sodelavcev so dosegli hitro in kvalitetno izvršitev delovnih nalog.

Lozar Edi je prejel pismeno pohvalo za izredno strokovno pripravljeno delo pri sušilno-razpenjalnem in barvarskem aparatu ter za sodelovanje pri montaži z domačimi in tujimi sodelavci.

Skupno pohvalo so prejeli delavci pomožnih obratov za nesebično, hitro in kvalitetno izvršeno delo pri montaži vseh tkalskih, apreterskih in barvarskih strojev, kar je v ponos delovni enoti in celotnemu kolektivu.

PISMO VOJAKA

Spoštovani kolektiv TDT!

Prvič se vam oglašam v pismu in vas topla — tovariško pozdravljam. Vojni rok služim na Prevlaški, ca. 20 km od Hercegnovega v Črni gori. Počutim se dobro in za enkrat je vse v redu. Morje je blizu in kovanja ter sončenja ne manjka. Črna gora ima veliko svojih znamenitosti, ki jih gotovo ne bi nikoli videl, če ne bi tu služil vojaškega roka.

Tu sem sicer na koncu polotoka, ki se imenuje rt Oštro. Civilizacije tu ni. Kar je tu v redu, je kantina. V tej vročini, ki je huda, se vsaj lahko malo okrepeš, čeprav je za vojaka tu vse drago. Slovenci smo štirje in se dobro razumemo, večkrat zapojemo kakšno domačo pesem. Za nas Slovence je tukaj vsaka slovenska beseda velikega pomena, zato bi vas prosil, da mi pošljete naš glasnik; ako je mogoče. Tako bi bil vsaj seznanjen s potekom, delom in razvojem naše tovarne.

Še enkrat pozdravljam ves kolektiv »Dekorativne«, posebno sodelavce iz mehanične.

Lepo vas pozdravlja vojak
Marjan Peklaj

**SODELUJTE, PRISPEVAJTE
SVOJE SESTAVKE,
POSTANITE AKTIVNI
SOOBLIKOVALCI GLASILA »D«**

V »Dolenjskih toplicah« na okrevanju

Od 7. do 27. julija letos, sem bila na zdravljenju v Dolenjskih toplicah. Preko našega Glasnika bi se rada zahvalila sindikalni organizaciji »Dekorativne«, ki mi je to zdravljenje omogočila.

Že več let me daje hrbtenica, zato mi toplice izredno koristijo. Tudi zdravniški izvidi so pokazali, da so toplice zame potrebne in tako sem z mnenjem zdravniške komisije in pomočjo našega sindikata prišla do Dolenjskih toplic. V

času bivanja v toplicah, sem bila v bolniškem staležu.

Poleg stroškov zdravljenja, ki jih je poravnalo socialno zavarovanje, mi je naša delovna organizacija prispevala 60 % sredstev, ki so bila potrebna za bivanje in prehrano v zdravilišču.

Vsem se še enkrat zahvaljujem, da so mi letos že drugič pomagali, da sem lahko odšla na zdravljenje, saj mi je to v dobršnji meri pomagalo zdravstveno stanje.

Ivanka Krek

Prvi koraki na poti v svet knjige in književnosti

Ne spominjam se, in ne bi mogel zanesljivo reči, kdaj sem začel pisati, saj se je moja prva želja za pisanjem in potreba, da se izrazim, v teku časa pomešala v meni s stvarnimi začetki mojega pisateljstva. Zdi se mi, da s prvo knjigo, ki sem jo bral, ali morda samo gledal, povezana tudi prva misel, da tudi sam nekaj napišem ali vsaj v domišljiji oblikujem. A knjiga, to je bila velika strast in velika muka naših mladih let. Knjiga je bila in je ostala želja mojega detinstva. Kot deček v tretjem razredu gimnazije sem trpel pravcato žejo po knjigi. Ta žeja je bila toliko večja, ker so bile knjige težko dostopne. Saj je bila knjiga v našem teda-

njem življenju redka in draga, skoraj nedosegljiva stvar.

V naših revnih stanovanjih ni bilo knjig, razen učbenikov in kakega ubogega koledarja. Šola nam jih je dajala malo ali nič, da bi jih kupil, pa še pomisliti nisem mogel. V tedanjem Sarajevu so bile tri ali štiri knjigarne in vsaka je razen knjig prodajala seveda tudi pisarniške in šolske potrebščine. Pravzaprav bi bilo bolje to povedati obrnjen, ker so bile knjige postransko blago, pisarniške potrebščine pa glavno. Največja in najboljša taka »knjigarna in papirnica«, last nekega priseljenca, je bila edina, ki je imela razen nekaterih naših tudi veliko tujih knjig v nemškem jeziku v sodobno urejeni in dobro osvetljeni izložbi. Knjige so bile največ dunajskih in münchenskih založb, v glavnem lažja, zabavna književnost, namenjena avstrijskim oficirjem in uradnikom. Bilo je tudi nekaj nemških prevodov iz ruščine in iz skandinavskih književnosti, ki so bile tedaj zelo v modi. Zame so bile sicer vse enake, saj o nobeni nisem nič vedel. Vedel sem le, da so knjige, da me s svojo imenitno opremo, skrivnostnimi naslovi in z neznano vsebino nepremagljivo mikajo in da si jih strastno želim.

Pred to izložbo sem v svojih zgodnjih dijaških letih preživel veliko ur. To je bilo moje prvo in dolgo časa edino »okno v svet«, moja »povezava« z veliko svetovno književnostjo (tako sem mislil), o kateri ničesar nisem vedel, razen to, da neke mora obstajati, o kateri pa mi nihče — niti naš profesor književnosti, ki ni bil niti pravi profesor, niti ni imel posebnih stikov s književnostjo — ne tedaj ne kasneje ni mogel ničesar povedati.

V deževnih popoldnevih, ko dečki mojih let hrepenijo po nečem novem, lepem in vznemirljivem, ko iščejo hrano za duha in domišljijo, hrano, ki jo potrebujejo prav tako kot kruh in vodo, katere pa jim v naših tedanjih razmerah niso mogli dati ne dom, ne šola, ne družba — v takih popoldnevih sem pogosto zapustil našo neveselo sobo in po strmih uličicah, po izjednem kamnitem tlaku odšel v ravni in lepi del mesta. Šel sem naravnost pred knjigarno in dolgo stal pred izložbo, ki sem jo tako dobro poznal, da sem opazil vsako tudi najmanjšo spremembo in se je razveselil kot osebnega doživetja. Po večkrat sem odšel od te izložbe in se spet vrnil, dokler ni začel rasti jesenski večer, ko je v izložbi zagorela luč in je njen odsev padel na mokri asfalt. Tedaj sem moral zapustiti vse to in se vrniti gor v na-

šo četrt, v svoje stvarno življenje. Toda osvetljeno izložbo je bilo težko pozabiti. V nočnih deških sanjah in polsanjah se je bleščala in krožila v fantastičnih preobrazbah. To ni bila več navadna mestna izložba s knjigami, temveč vesoljna svetloba, del nekega ozvezdja, po katerem sem neznansko koprnol, obenem pa se bolesto zavedal, da mi je nedosegljivo.

In tako je bilo sleherni dan. Sto in stokrat sem bral neznana mi imena pisateljev in naslove teh knjig. Ker nisem imel nikogar, da bi me poučil in mi svetoval, sem tem naslovom sam dajal smisel in pomen, najdeval med njimi po nečem svoje simpatije in antipatije. Sleherni teh naslovov je po svoje spodbujal mojo domišljijo, da se je trudila in ugibala, kaj neki se za njim skriva, jo priganjal, da si je po brezuspešnem ugibanju sama izmišljala vsebino teh nedosegljivih knjig. Vidite, tukaj nekeje so se porajale in takoj spet izginjale moje prve zamisli povesti in romonov.

Tukaj jo se začela svitati v meni tudi drugačna spoznanja. Kot toliko drugih dečkov, mojih tovarišev, sem že zelo zgodaj po marsičem občutil in spoznal, kaj je revščina, kaj pomeni: imeti in ne imeti, in kakšen je tisti neprehodni zid, ki loči toliko ljudi od tistega, kar imajo radi in si žele, toda po ničemer nisem tega občutil tako jasno in ostro kot po teh knjigah v izložbah in po svoji nujni potrebi in neuresničljivi želji, da bi jih imel, listal in bral.

Veliko let je minilo od takrat. Veliko knjig sem videl v svojem življenju, veliko sem jih prebral, nekaj napisal tudi sam, toda knjig iz skromne izložbe majhne sarajevske knjigarne nisem nikoli docela pozabil. Spomin nanje mi je ostal v tistih skritih področjih velikih, toda neizpolnenih otroških želja. Te želje, tudi če jih človek preboli in na videz pozabi, ostanejo in živijo vse naše življenje nekeje globoko v nas, in oglašajo se čudno in nenadejano v nočnih sanjah ali v podzavestnih dejanjih dnevnega življenja.

ALI VESTE,

Katero je najstarejše mesto v Sloveniji in, kdaj je bilo ustanovljeno?

(Odg. v prih. številki)

»Dekorativna«, glasilo delovne skupnosti Dekorativna Ljubljana. Odgovorni urednik Vladimir Kočevar — Tisk: Tiskarna Ljubljana. Po zakonu o javnem obveščanju Ur. I. SRS (121-1/72) oproščeni davka na promet.

(Nadaljevanje z 10. strani)

O ČEKIH

ki. Na čeku, ki ga predloži plačnik, mora biti napisano, kolikšen znesek naj izplača Ljubljanska banka in komu. Napisana mora biti torej natančna vsota in naziv organizacije, ki ček prejme. Ček mora biti podpisan. Podpiše ga seveda tisti, ki z njim plačuje. Da je ček predložila prava oseba, se da kaj preprosto ugotoviti: prejemniku čeka se mora plačnik »predstaviti« s čekovno karto, na kateri je podpis imetnika tekočega računa, torej morata biti podpisa na čeku in čekovni karti identična. Vesten prejemnik čeka pa kontrolira imetnika čekovne karte in čekov tudi tako, da primerja čekovno karto z osebno izkaznico; na čekovni karti je namreč napisana tudi registrska številka osebne izkaznice.

Vsi podatki na čeku morajo biti napisani čitljivo in brez kakršnih koli popravkov. Nepravilno izpolnjen ček je treba takoj vrniti njegovemu imetniku in ga napotiti, naj ga odda v poslovni enoti Ljubljanske banke, ki vodi njegov tekoči račun.

Najmanjša vsota, katero lahko kupec oziroma naročnik storitev plača s čekom, je 30 dinarjev. Prav tako je določena največja vsota, in sicer tisoč dinarjev. Če je treba plačati vsoto, ki je večja od tisoč dinarjev, imetnik tekočega računa izpolni več čekov, pač toliko, da je pokrita celotna vsota. Ali bo pri tem prekoračil dobroimetje na svojem tekočem računu, nikakor ni skrb prejemnika čekov, marveč vedno samo Ljubljanske banke.

Do konca bomo objavili sestavek LB o čekih — v prihodnji številki.

Pravilnik o delovnem redu

Na osnovi 121. člena statuta OZD in na osnovi 3. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, je delavski svet »Dekorativen« na svojem 6. zasedanju dne 12. septembra 1975 sprejel Pravilnik o delovnem redu.

I. PRIHAJANJE V DELOVNO ORGANIZACIJO IN ODHAJANJE Z NJE

1. Prihajanje delavcev na delo

člen 1

Vsi člani delovne organizacije »Dekorativen« morajo imeti ob vstopu v podjetje pri sebi posebne izkaznice, ki jih je izdala »Dekorativen« in s katerimi delavci izkazujejo, da so člani delovnega kolektiva »Dekorativen«. Vstop v delovno organizacijo in izhoda iz nje je delavcem dovoljen samo pri glavnem vhodu.

V primeru, ko vratar podvomi, da je delavec res zaposlen v naši delovni organizaciji, sme od slednjega zahtevati izkaznico iz prvega odstavka tega člena in tudi osebno izkaznico — na vpogled.

Na izkaznici, ki indentificira delavce »Dekorativen«, so zabeleženi naslednji podatki:

— naziv firme, št. osebne izkaznice, ime in priimek, rojstni podatki, žig in podpis odgovorne osebe ter na hrbtni strani izkaznice — navodilo za uporabo.

člen 2

Pri prihodu na delo lahko delavci vstopijo v delovno organizacijo najprej eno uro pred pričetkom redne delovne izmene in se lahko zadržujejo v jedilnici ali dvorani nad njo.

člen 3

Priporoča se, da je vsak delavec na svojem delovnem mestu pet minut pred določenim časom za pričetek dela njegove izmene, da bi lahko pričel z delom brez zamude.

Prevzem in predaja delovnih dolžnosti se opravi le pred pričetkom dela nove izmene.

Brez odobritve nadrejenega in, če ni dobil zamenjave, delavec ne sme zapustiti delovnega mesta.

Kontrolo za točen pričetek dela izvajajo neposredno nadrejeni.

člen 4

Zamude na delo niso dovoljene in štejejo kot kršitev delovnih obveznosti. Zamuda se šteje do pričetka dela.

člen 5

Delavec, ki je zamudil na delo, se mora javiti vratarju, ki zamudo zapiše v posebno evidenco »Zamude na delo«. Delavec se mora javiti tudi neposredno nadrejenemu.

člen 6

Vsak prvi dan v mesecu izroči vratarji knjigo zamud kadrovske evidenci, ki mora o skupnem času zamud enega meseca — za vsakega delavca — obvestiti vodjo sektorja, službe ali oddelka.

2. Zapuščanje delovnega mesta med delom

člen 7

Zapuščanje delovnega mesta med delovnim časom ni dovoljeno (razen v času odmora) brez vednosti in odobritve neposredno nadrejenega.

člen 8

Zapuščanje delovnega mesta med delovnim časom je dovoljeno samo zaradi opravljanja delovnih nalog.

Kot delovne naloge štejejo tudi naloge, ko delavci po pozivu družbeno-političnih skupnosti ali družbeno-političnih organizacij katerih člani so, odhajajo na sestanke, ki so med delovnim časom.

člen 9

Delovno mesto se lahko med delovnim časom zapusti le za opravljanje zasebnih zadev v primerih službah in to le v nujnih primerih (zdravniška pomoč oz. nega, različna potrdila ipd.). Odhod z delovnega mesta odobri ustno neposredno nadrejeni.

člen 10

Delavci izkoristijo polurni odmor med delovnim časom po razporedu, ki ga za vsako leto določi delavski svet.

Vsak odhod pred začetkom odmora oziroma vrnitev na delovno mesto po končanem odmoru šteje in se obravnava kot zamuda na delo.

3. Odhajanje delavcev iz delovne organizacije med delovnim časom

člen 11

Med delovnim časom lahko delavci zapuščajo delovno organizacijo samo v službene namene.

V izjemno opravičljivih primerih lahko delavci med delovnim časom zapustijo delovno organizacijo zaradi urejanja nujnih zasebnih zadev.

Delavci ne smejo zapuščati delovne organizacije brez pismene dovolilnice nadrejenega. Glavni direktor in vodilni delavci lahko zapuščajo delovno organizacijo brez pismene dovolilnice.

člen 12

Pismeno dovolilnico za izhod iz dajo vodje sektorjev, služb, oddelkov in izmen.

Stalne dovolilnice za izhod lahko dobijo delavci, katerih delo zahteva pogoste izhode (nabavljajč, šofer, kurir, idr.).

člen 13

Na dovolilnici mora biti napisano, če je izhod služben, zaseben, k zdravniku, po pozivu državnega organa ali družbenopolitičnih organizacij.

člen 14

Dovolilnica se izda v dveh izvodih, od katerih enega prejme delavec, drugi pa ostane v bloku dovolilnic.

Na dovolilnici mora biti točno vpisan čas odhoda z dela.

Pri izhodu iz delovne organizacije mora delavec dovolilnico pokazati vratarju.

Vratar mora vsak izhod zabeležiti v knjigo »Izhodi med delovnim časom«. V knjigo vpiše tudi točen čas izhoda in čas prihoda — oziroma vrnitve — v delovno organizacijo.

Po povratku vratar vrne delavcu dovolilnico, ki jo slednji pred pričetkom dela izroči neposredno nadrejenemu.

člen 15

Če se delavec ne vrne v času svoje izmene, vpiše vratar v knjigo konec delovnega časa izmene, dovolilnico pa delavec preda nadrejenemu, ko se vrne na delo.

člen 16

Zapuščanje delovnega mesta pred koncem delovnega časa ni dovoljeno.

člen 17

Delavec lahko zapusti delovno mesto po končanem delovnem času, oziroma po predaji izmene.

člen 18

Delavec, ki predčasno zapusti delovno mesto, krši delovno obveznost, kot, da je zamudil na delo.

člen 19

Delavci, ki predčasno zapuščajo delovno organizacijo, ali pridejo kasneje na delo zaradi neugodnih prometnih zvez, morajo imeti za to pismeno dovolilnico, ki jo izda splošna služba. Zamujeni čas se naknadni.

člen 20

Po končanem delovnem času, oziroma po predaji dolžnosti, morajo delavci v eni uri zapustiti delovno organizacijo, razen, če po nalogu nadrejenega ne opravljajo dela v podaljšanem delovnem času. se udeležujejo sestankov družbeno-političnih organizacij, strokovnih organizacij in izobraževanja.

4. Prihajanje v delovno organizacijo izven delovnega časa

člen 21

Izven delovnega časa lahko prihajajo delavci v delovno organizacijo (razen na športne prostore in v jedilnico) le zaradi opravljanja službenih ali družbeno-političnih nalog in zaradi urejanja zasebnih zadev v skupnih službah.

člen 22

Ne glede na delovni čas lahko kadarkoli vstopijo v delovno organizacijo: generalni direktor, vodilni delavci, obratovodje in njihovi pomočniki, člani vodstev družbeno-političnih organizacij za opravljanje njihove funkcije in delavci, ki jih pooblasti generalni direktor.

člen 23

Vse delavce, ki pridejo v delovno organizacijo izven delovnega časa, mora vratar vpisati v posebno evidenco »Prihodi izven delovnega časa«.

II. VSTOP DRUGIH OSEB V DELOVNO ORGANIZACIJO

člen 24

Vsaka stranka, ki prihaja v delovno organizacijo, se mora obvezno javiti vatarju.

Vratar mora telefonsko poklicati delavca, h kateremu je stranka namenjena. Pristojni delavec mora odobriti vstop in nato ga vratar vpiše v posebno knjigo, ter obvesti stranko o najkrajši poti do pristojnega delavca.

člen 25

Zasebni obiski v delovni organizaciji niso dovoljeni. V izjemno opravičljivih primerih se lahko zasebni obiski (obvestilo o bolezni v družini, ipd.) opravijo med odmorom pred vratarnico.

člen 26

Zasebnih telefonskih pogovorov se praviloma ne veže, pač pa so v dopoldanskem času kadrovska evidenca, drugače pa vratar, dolžni sporočilo zabeležiti in ga preko in-

ternih komunikacijskih sredstev posredovati delavcu, ki mu je bil poziv namenjen.

Zasebne telefonske pogovore lahko delavci opravijo v izjemnih primerih v času odmora, proti plačilu, v vratarnici.

člen 27

Način sprejemanja in spremljanja skupinskih obiskov (ekskurzij) sta urejena s Pravilnikom o udružbeni samozaščiti.

III. PRINAŠANJE IN ODNAŠANJE MATERIALA IN DRUGIH PREDMETOV V DELOVNO ORGANIZACIJO IN IZ NJE

člen 28

Najstrožje je prepovedano odnašati iz delovne organizacije kakršnekoli predmete in materiale, ki so last delovne organizacije.

člen 29

Za odnašanje proizvodov, materialov, odpadkov in drugih predmetov, mora imeti delavec izdajnico ali fakturo. Material se prevzame ob koncu dela in se ne sme nositi na delovno mesto.

Dokument iz 1. odstavka tega člena izda delavec, pristojen za izdajo materiala, v potrebnem številu kopij, od katerih je treba eno obvezno oddati vatarju.

Delavec, ki odnaša material iz 1. odstavka tega člena, mora vatarju dovoliti tudi pregled in kontrolo.

člen 30

Vratarji so dolžni vsaki osebi, ki skuša odnesti material brez dovoljenja, le tega odvzeti in o tem takoj obvestiti vodjo splošne službe.

člen 31

Občasnim in izrednim kontrolam ali osebnim preizkavi se morajo podrediti vsi delavci.

IV. DOVOZ IN IZSTOP MOTORNH IN DRUGIH VOZIL

člen 32

Motorna in druga vozila (nadalje vozila) lahko pripeljejo v delovno organizacijo skozi glavni vhod, pri izhodu v jedilnico in pri vvhodih v skladišče surovin.

člen 33

Pri vožnji na dvorišču mora vsako vozilo voziti z zmanjšano hitrostjo (5 km/h) in s posebno previdnostjo.

člen 34

Voznik motornega vozila mora zaustaviti vozilo pri odhodu iz delovne organizacije in oddati vatarju dokumente, ki opravičujejo odvoz materiala.

člen 35

Parkiranje je dovoljeno le na označenih parkirnih prostorih. Kolesa in motorna vozila je treba shraniti v kolesarnici.

Prepovedano je parkiranje na zelenicah, prehodih in transportnih poteh.

V. PREDHODNE IN KONČNE DOLOČBE

člen 36

Za vsako kršitev določil tega pravilnika mora pristojni organ ali posameznik sprožiti postopek za ugotovitev kršitve delovnih obveznosti.

člen 37

Fotografiranje in skiciranje objektov, strojev, naprav in detajlov v delovni organizaciji ni dovoljeno. Za vsako snemanje je potrebno pismeno dovoljenje generalnega direktorja.

člen 38

Vsak delavec je dolžan obvestiti neposredno nadrejenega ali drugega vodstvenega delavca o vseh važnih dogajanjih ali nevarnostih, slednji pa je dolžan takoj ukrepati.

člen 39

S tem pravilnikom se razveljavi delovni red, ki ga je sprejel delavski svet na XI. zasedanju dne 21. 2. 1966.

člen 40

Pravilnik stopi v veljavo takoj, ko ga sprejme delavski svet.

Predsednik DS:
Peter Pekljaj

Ljubljana, dne 12. 9. 1975

V PRIHODNJE
BOMO SKUŠALI
SPROTI OBJAVLJATI
V TAKI OBLIKI
VSE NOVOSPREGJETE
INTERNE

SAMOUUPRAVNE
AKTE.

UPAMO, DA BO NA TA
NAČIN IMEL VSAKDO
MED NAMI ŠE
DODATNO MOŽNOST
ZA NATANČEN
PREGLED
MATERIALOV IN SI
PO ŽELJI
SPRAVLJAL
GRADIVO — DOMA.

DEKORATIVNA

TOVARNA DEKORATIVNIH
TKANIN

Ljubljana, Celovška 280